

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

107. An laicus relegatus per certum tempus, infra quod efficitur Clericus,
& rumpit exilium sit à iudice laico pro dicta fractura cognoscendus; Et an
si quis fuerit ba[n]nitus tempore quo erat ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

vidian. resol. c. 54. num. 8. & rationem adducunt; nam si confugiatis ad Ecclesiam post delictum animo magistratum secularem fraudendi, Ecclesiastica gaudet immunitate quamvis sit laicus, & ad tempus in ea moretur, multo magis gaudere debet, qui personam eius per Ordinum susceptionem Deo consecrat, ut illi perpetuo famuletur.

2. Notandum est tamen, quod si aliqui stare velent in prima opinione, illam multis modis limitat *Carolus de Grassis ubi supra, & Antonius de Marinis recte asserit procedere, quousque lis per sententiæ terminetur: ubi autem post sententiæ prolationem de executione venit tractandum, illis concernentia sunt ad Iudicem Ecclesiasticum remittenda, neque in hoc aliter sentiendum est.*

Sup. conten-
to in hoc
latè supra
in Ref. 80. &
in alijs eius
not.

RESOL. CVII.

An laicus relegatus per certum tempus, infra quod efficitur Clericus, & rumpit exilium sit à iudice laico pro dicta fractura cognoscendus?

Et an si quis fuerit bannitus tempore, quo erat laicus, & banno durante efficitur Clericus, utique liberetur à iurisdictione laicali? Ex part. 4. tractat. 1. Resol. 22.

Sup. hoc in
Ref. seq. §. 2.
cursum ante
medium.

§. 1. **N**egativè respondeo, sed hoc ad Iudicem Ecclesiasticum spectat, quia agitur de nouo delicto facto in statu, quo delinquens effectus est exemptus, & ita tenet Doctores, quos citat & sequitur Antonius de Marinis *ref. quotidiana. 189. n. 2. Riccius part. 3. decis. 302. & Squillante de priuil. Cleric. cap. 7. dub. 3. num. 107.* qui etiam addit quod si quis fuerit bannitus tempore quo erat laicus, & banno durante efficitur Clericus, quod utique liberabitur à iurisdictione laicali. Vide Francorum *decisione 209. & 384.*

RESOL. CVIII.

An Clericus relegatus à iudice Ecclesiastico, si durante relegatione efficiatur laicus, & frangat relegationem, possit pro dicta fractura à iudice Ecclesiastico puniri, & duplicari poena?

Et quid è contrà?
Idem dicendum est, si Clericus committat delictum tempore Clericatus, & post delictum ducat uxorem Ex part. 1. tract. 2. Ref. 119. aliàs 118.

§. 1. **H**anc questionem tangit breuiter doctus Iuriconsultus Barbofa in *Remiss. ad ordinat. Regn. Lusitan. lib. 5. tit. 139. num. 153.* & negatiuam sententiam tenuit Vincentius de Franchis in *decis. 395.*

2. Sed mihi sententia affirmatiua summopere placet, in quam videtur inclinare Barbofa, & absolute tenet Episcopus Genuensis in *praxi Archiepisc. Neapol. cap. 8. num. 3.* qui testatur de obseruantia illius Curiae, & adducit multos canones, & rationes: qui etiam in *n. 2.* optime etiam docuit, quod Clericus, qui dum esset laicus, fuit relegatus à Iudice laico, & pendente relegatione, assumpsit clericatum non potest puniri à Iudice laico de fractura prædicta; sed ab Ecclesiastico puniendus est. Idem dicendum erit, si Clericus committat delictum tempore clericatus, & post delictum ducat uxorem: nam adhuc erit puniendus à Iudice Ecclesiastico. Hæc omnia Genuensis, & post illum Madius in *tract. de sacram. Ordin. cap. 13. num. 44.*

Supr. hoc in
Ref. præcri-
ta.

Sup. hoc vlt.
latè infra in
Ref. 147. §. 1.
& 1. & in a.
liis eius pri-
mæ not.

RESOL. CIX.

An index laicus possit punire Clericos, qui sine habitu, & tonsura immiserunt se in delictis grauissimis?

Et notatur, quod ad priuandum Clericum privilegio fori, ad hoc ut dicatur se in enormitatibus immiscere, requiruntur aliqua, que in calce huius Resolutionis explanantur. Ex part. 2. tract. 2. Ref. 24. aliàs 23.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondent aliqui Iuriconsulti, putant enim Clericum facinorosum, qui dimisso habitu clericali immiscet se enormitatibus, & in fori privilegium amittere, & conueniri, & puniri posse per Iudicem secularem. Ita inter multos docet Ioan. de Heua in *Curia Philippica. p. 3. n. 30. Riccius in praxi, tom. 2. resol. 172. n. 2. Bobadilla in polit. tom. 1. lib. 2. c. 18. n. 95.* ubi sic ait: [Si el Clerigo, dexado el habitito, y tonsura clerical por vn año, ó mas, y cometiere delitos enormes, y crueldes, como serian homicidios, hurtos sacrilegos, adulterios, falsos testimonios, ó violencias publicas, y se mezclasse en otras torpedades detestables, y perseverasse en ellas viuuiendo suelto, y disolutamente; entonces el Clerigo; ora sea en ordenes menores constituido; ora en mayores, pierde el privilegio del canon y del fuero: y podra el corregidor, sin encoirir en escõmunicacion, y sin que proceda amonestacion, fectestarle sus bienes, prendete, y atormentale, y sin degradacion castigarle en pena de muerte.] Ita ille, qui in *Gloss. lit. B.* adducit plures Doctores ita sentientes, & præcipue Alex. de Nouo, *conf. 59.* Verum est; quod postea in *n. 96.* limitat hanc sententiam, quando delictum commissum adeo esset reipublica perniciolum, ut pium sit illud punire.

2. Sed hæc sententia, quoad Clericos in sacris constitutos, est prorsus exterminanda à Tribunalibus; & contra Bobadillam instant ferè omnes Doctores, & Theologi. Ideò dicendum est, supradictum Clericum non posse à Iudice seculari puniri, nisi antea præcesserit trina monitio; aliàs à suo Iudice Ecclesiastico est puniendus, etiam si perpetrasset quomodo dolibet atrocissimum delictum. Et ita docet Ceuallos *tr. de cognitione per viam violentia. p. 1. q. 76. num. 6. & seq.* qui citat plurimos Iuriconsultos. Idem docet Belletus in *disquis. cler. part. 1. tit. 3. §. 7. num. 3.* & alij penes ipsum, Ex nostris hanc sententiam aduersus Bobadillam defendit Megala *3. part. lib. 3. c. 1. §. 1. n. 31. & 32.* Ex Societate Iesu Filliucius *tom. 1. tr. 16. c. 11. num. 314.* cum alijs. Et ratio defumitur ex *cap. in audientia. 25. de sent. excomm. ibi.* (Huiusmodi Clerici, si à Prælato tertio commoniti militatia noluerint arma deponere, de privilegio Clericorum subsidium aliquod habere non possint.) Et in *c. fin. de vit. & honest. Cler. sic habetur: [Mandamus, quatenus, si tales tertio à te commoniti, ab huiusmodi non respuerint sed prætermisissis diuinis officijs, negotiationibus insisterint supradictis; cum eo facto privilegium abiciant clericale.]* Ex quibus clarè apparet, clericum, ante trinam notationem non esse priuandum privilegio fori, nec Curia seculari tradendum. Et hanc sententiam præter DD. citatos tenet amicus heu! quondam noster, D. Carolus de Grassis de *effect. cler. eff. n. 891. Martha. de iuris. p. 4. cent. 2. cas. 135. Barbofa in collect. tom. 2. lib. 5. tit. 39. c. 25. n. 2. Ambrosinus de immunit. Ecc. c. 17. n. 16. Bonac. de legib. dist. 10. q. 2. p. 1. §. 4. n. 6.* & alij penes ipsos. Nec obstat *c. perpendimus, de sent. excomm.* nam ibi Summus Pontifex, ut communiter tenent Doctores, non agit de privilegio fori sed de privilegio canonis, ut notat Coninch de *Sacr. dist. 14. dub. 15. n. 160.* Bonacina, Ambrosinus, Barbofa,

Pro contem-
in hac Ref.
infra in Ref.
121. & in
Ref. 161. §.
His suppo-
sitis, in hac
vique ad §.
Ad priuile-
gium, & li-
gauerit in
Ref. 281. &
supra in Re-
sol. 67. §. 2. &
in tom. 7. u.
1. Ref. 6. ex
lata eius do-
ctrina si-
gnanter in §.
Tertio.

Supr. hoc in
Ref. 1. not.
præterita, §.
vlt. & in
Ref. 2. §. At
his & in Ref.
3. §. 4. pau-
lo post ini-
tium, vlt.
Nam si, & in
§. 8. & in §.
vltim. notæ
præterita.